

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 7.

Indult Bétsből, Pénteken, Januárius' 23-dikán, 1829.

B é t s.

Ö Ts. K. Felső Jan. 11-dikén költ kegyelmes kézírása által méltóztatott Méltos. Nyitrai Mátyás Magyar Kir. Helytartói Tanácsos Urat nagy korú idejének és hosszas hív szolgálatjának tekintetéből egész fizetésének meghagyása mellett, nemkülömben,

Méltos. Kukafalvai Zarka Mihály Ts. K. Udvari Tanácsos Urat, a' Dunántúli Kerületi Táblának Elölülőjét, ötven esztendei hív szolgálatjának tekintetéből hasonlóképpen egész fizetésének meghagyásával nyugodalomra botsátani.

Nálunk negyed nap óta keményen béállott a' tél, úgyhogy Jan. 21-dikén reggel a' fagyponton alól 11 grádusra szállott le a' kényeső; tegnap Vintze napján még keményebb hideg volt és a' hőmérő 16 grádusra szállott le. Ha a' köz-mondásnak hitelt lehet adni, úgy az idén megtelik a' pintze, mert Vintze napján szép napfény volt. Ma a' hideg egynehány grádussal lejjebb szállott.

Hadi Tudósítások.

A' Sz. Pétervári Ujság Jan. 6-dikáról, ezt írja:

„Ha megtekintjük a' Hadi-Operációkat egészen Dec. 24-keig, a' következő módon látjuk a' dolgokat állani: Minekutánna meghatározatott, hogy Silis-

tria várának ostromlását seregeink félbeszakaszszák, az Ostromló-seregek szereztsésen és minden legkissebb háborgatás nélkül az ellenség részéről, visszavonultak; minden Ostromló- és egyéb tábori szerek kirendelt helyeikre akadály nélkül elszállítottak; és az ellenség, meglegedvén azzal, hogy a' várból egynehány ágyú lövéseket tetetett, nem hátkodott Seregeink mozdulásait akadályoztatni.

„Seregeink, téli-kvartélyokba a' Duna két partjain tsendesesen lészállottak, és a' jövő táborozáshoz való készülékekkel foglalatoskodnak. Fő tárgya marad azokban figyelemetességünknek, egyfelől azoknak az Erősségeknek, Várának és egyéb fontos Helyeknek megerősítése, mellyeket az ellenség reá útéseivel háborgatni találhat, más felől a' Téli-kvartélyoknak tökéletes bátorságba való helyheztetése.

„Bulgariában az ellenség egész Nov. 20-kaig tsendesesen viselte magát, és kivévén némelly apró tsatázásokat az Előőrök között, semmi próbatételbe nem ereszkedett; de a' nevezett napon megjelent Paravady nál, Elő-őrjeink előtt egy 6,000 emberből álló — Lovas és gyalog — Török sereg a' Nagy Vezér táborából, és ott mulatott Nov. 24-keig, hanem ekkor látván, hogy a' Várbeli (a' Pravadyi) Örző-sereg kész vele megmérközni, nem mérészlett elválasztó

hartzba ereszkedni, hanem Aidos és Sumla felé visszatért, katonáinktól hatalmasan üzetteve — melly alkalmatossággal 500 darab marhát elvesztett. Azolta a' kémelesre kiküldött Száguldozók (Patrólók) sehol-közeliben Seregünk körül — ellenséget nem találtak.

„A' Dunánál hasonlóképpen mindennütt szerentsésen visszaverették a' Törökök, kik több ízben próbát tettek a' miéinknek hátranyomására, és nem tsekély veszteségeket szenvedtek. Nov. 26-kán kiűtött a' Giurgewoi Várból a' Török Örző-Seregnak egy része, melly 500 lovasból és 5,000 gyalogságból állott 8 ágyúval, a' vár alatt fekvő Szemlélő-(Observations-) tábornak jobb szárnyára; de 2 Kozák Regimentektől Gen. Schir off vezérlése alatt megzavartatott és a' várba vissza üzettevett. Néhány napok mulva újra kiűtöttek a' Törökök Giurgewóból a' Szemlélő-tábornak bal szárnyára; de akkor is vissza vereltettek, és a' lovas Artilleria, melly őket futásokban üzte, bennük sok kárt tett.

„Dec. 2-kán a' Török Panduroknak, kik a' Vartserobi erősséget védelmezik, egy tpatija el kezdett Elő-örjeinkkel Sidostez falunál tsatázni; ez is megverettevett, és meglehetősen veszteséggel szélyel kergettevett.

„A' Dunán álló kis Hajós Sereg, melly Silistria várát szemmel tartja, a' Hirszovai Altaljarást egyszersmind fedezi, a' hol a' Altaljarás könnyítésére szükséges szereknek előszerzése és építése munkában vagyon.“

Észre vételei egy Orosz Hadi Tisztnek a' közelebbi Török háboruról (a' Jan. 6-iki Sz. Pétervári Ujságnak Toldalékjából véve *)

*) Ezen Észre vételek néminémű feleletül és megtáfolásul szolgálnak azon

„A' táborozás, melly éppen most végződött vala, sok fele magyarázatokra adott alkalmatosságot, de minthogy ezek között egyik jobban mint a' másik félre viszi 's nagyítja a' dolgot: szükségesnek látjuk itt röviden előadni ezen Táborozásnak tzélját, menetelét, és következéseit — azoknak megvilágosítására, kiket bizonyos Irók a' történeteknek hamis előterjesztése által elámítottak. Penna hartzba, mi telyességgel nem akarunk ereszkedni, hanem csak lerontani a' Szó beszédek, megessett dolgok által. „Le esett Orosz Ország, — azt mondják, — nagyságából, oda van az Orosz Seregeknek vitézsége, 's a' Törökök, kik csak általmazólag voltak daldalmaskodtak rajtuk.“ Nem lehet egyébaránt ezen Iróknak valami nagy hibául tulajdonítani, hogy a' dologról, mellyhez nem értenek, illy rosszul ítélnék; mert megszokván a' Napoleon gyors hadait, és hirtelen sebességgel végzett háborúit, e' mostani megtámadó Háborút is hasonló szemmel nézik, és egy Mappát 's tzirkalmot vévén kezekbe, ráhatározzák egy nagy Birodalomra (t. i. a' Törökre), a' végromlást, meghatározván még a' számát is a' Mars-utaknak, mellyek annak elfoglalására elégségesek, a' nélkül, hogy annak az Orzágnak természetét a' Helyek fekvéseiből eredő ne-

elméllkedésekre, mellyek mostanában, némelley (leginkább Frantzia) Ujságlevelekben jöttek 's jönnek ki az Orosz-Török-Háborúról, mellyekben egyfelől a' Törökök vitézsége magasztaltatik, másfelől az Orosz Hadi seregről nem igen kedvező említés tétetik, maga a' Háborúplánuma keményen megbíráltatik és kárhoztattatik; úgy hogy — ezeknek előadása szerint — az eddig viselt Háború nem nagy ditsőségére szolgálna Orosz Orzágnak.

hézsegeket vagy valóságos tzélját a' hadakozó Feleknek gondolóra vennék. Némelly Újságírók megmérték azt a' kis távolságot, melly az alsó Duna és a' Bosphorus között fekszik, 's azt vették fejekbe, hogy a' Sz. Pétervári Kabinét legalább is Konstantzinápolyt szándékozik elfoglalni, 's az Ottoman Birodalmat szel el darabolni. Ó Tsászári Felségének Európa színe előtt tett Nyilatkozatásai nem valának elégségesek őket ezen tévelygésből kivenni; ezen hamis szempontból indulván ki azt következtetik, hogy mivel a' Tsászárnak, az ő kedveért, Konstantzinápolyba kelle vala menni, a' táborozás szerentsétlenül ütött ki, és ez az Ó (t. i. a' Tsászár) 's az Orosz Seregek hírének gyászos és ártalmas. Az Orosz Országlószék, idegen ezen rágalmazóknak álmódzásaitól, a' Háború kezdetével közönségessé tette annak indítóokait és tzélját. Orosz Ország azért fogott fegyvert, hogy egyszerű, természetes, az Európai Egyaránynak nem káros, sőt a' Kereskedésre nézve nyereséges Resultátumokra jutna, a' megrontott Egyességszerzéseket megboszsználja és a' nyilvánosságos megbántásokért elégtételt venne — 's mind ezt, némelly közletről interessált országoknak megnyugtatósára, nyílt egyenességgel előre kihirdette. Lehetséges vala e' hát e' szerint vaktában találomra Byzantiumra rontani? Száz esztendő óta esmervén Orosz Ország a' Törökök hadakozása módját: lehetséges volt e' azt előre nem tudni, hogy ez olyan háború, mellyben az ellenség közelítésére, elfut és magáterős várakba veszi, hogy nyakasan ellent álljon? Sokkal újabb a' Spanyol ország példája, mint sem hogy által né láthatá volna azt Orosz Ország, hogy egy olyan birodalmat, a' hol minden katona, nem lehet futásban meghódoltatni. Harmadfél száz ezer Frantzia Veteranusok

borították el az Iberia i félszigetet (Spanyol Országot) a' nélkül, hogy maradást vehettek volna ottan magoknak; pedig, Spanyol Országban életmet inkább lehet vala találni, 's a' katonai népesség benne sokkal kisebb vala. Orosz Ország hőltsebb lévén mint sem hajdani tapasztalásait hasznára ne fordítaná, még akkor sem tette volna által ezt a' Megtámadó Háborút ilyen élelmellen vidékekre, ha előre meg nem mutatta volna is a' Háborúnak fejlebb megmondott tzélja, miképpen kelléssék a' lehetséges nyereséget és a' lehetséges veszteséget egymással arányba és mértékbe vetni. El kellett Orosz Orzágnak 1) a' két Fejedelemségeket foglalni és táborát, a' teli kvártélyokra elmulhatatlanul szükséges váraknak meg vétele által, bátorságba helyeztetni 2) innen oszlán a' meglámadó mozdulásokat, a' mennyire lehetséges, tovább folytatni, hogy a' Porta minél hamarább kéntelen legyen Egyeségre lépni olyan feltételek szerént, mellyekből, minekutánna azok a' Nyilatkozatásokban megneveztettek, semmi Diplomatikai titkot tsinálni nem lehet. — Egy 115,000 emberből álló tábor, melly, a' hasztalan kenyérevők számát levonván, 85 ezerre olvad le, keresztül ment Június elején a' Dunán és a' Pruthon. Vesse egybe az ember ezen Hadi erőt a' Háború piatztjának kiterjedésével, 's végye számba az elfoglalni való tartományok nagyságát és a' megvenni vagy bérekeszteni való váraknak számát: látni való lesz, hogy a' Balkan Hegyet legfeljebb 45,000 Oroszok érhetik el. De minthogy ezen kis Tábornak meg kellett volna még Várnát is venni, és a' Sumlánál besántzolt 40,000 emberből álló Török táborát is szemmel tartani: nem lehetett Sassait a' Byzantium kőfalai alá vinni, hanem ha magát arra a' veszedelmre akarná kitenni, hogy ott a' Cau-

diumi Szorosságra *) találjon. 'S miért is kellett volna így önként magát kotzkáztatni? Orosz Országának ki hirdett tzeljához és Európában való Politikai helyeztetéséhez nem más mint hólts és előrelátással vijendő Háború illik vala. A' Tsászár jól tudta, hogy Silistria és a' Balkán között 50,000 embert hátra hagyhatna, és 50,000 el Pravadyn 's Aidoson keresztül beljebb nyomulhatna, Várnát és Sumlát háta megé hagyván; ekkor — minekutánna Burgast békerítettte és az Országúta-
kat elfoglaltatta volna, — 50,000 emberrel a' Fákii és Drinápolyi síkságokra elérhetett volna. De, ha felteszszük is, hogy ez a' kitsiny Hadisereg elégséges lett volna Rumelia fővárosának elfoglalására és a' Birodalmi Fővárosnak fenyegetésére, tsak ugyan nem lett volna arra elég a' Balkán és Bukarest között hátra hagyott 50,000 ember, hogy hat várakat őrizettel megrakjon, a' Fejedelemségeket fedezze, a' Rustsuki, Widdini, Giurge-
woi, és Silistriai vár-őrző Török seregeket megbirhassa, Husseinnek

*) Caudiumi Szorosság, Ferculac Caudinae a' régi Historiában, egy Szoros út a' hajdani Caudium városa mellettlévő Hegyek között, melly most Arpajo és Monte-Sarchio faluk között esik. — A' Rómaiak 521 eszt. Kr. e. nem esmervén a' vidéket ezen Hegy-szorossába bémentek, 's midőn kimenetelt nem találának vissza fordultak; de már akkorra a' Samniták a' Bejárást elfoglalták. Híjjában próbálták a' völgybe szorultt Rómaiak magoknak utat nyitni, meg kellett magokat adni, 's járom alá bújni. — Innen nevezetik minden veszedelmes és gyalázatot hozó Probátétel Caudiumi Szorosságnak.

Sumlánál egész a' füléig bésántzoltt Táborával megmérközzön, és a' Kapitán-Basát, a' ki Várna oltalmára 20,000 embert öszvegyűjtött, bérekeszsze. Minden értelmes Hadi tiszt által láthatja, hogy ez lehetetlen volt. De ha ezen hátra maradó ereje neveltetik, akkor Drinápoly ellen 20,000 emberrel igen veszedelmes próba lett volna, tsupa katonai szempontból nézve is, még annyival inkább — annak meggondolására, hogy a' Táhort Rumelia és Bulgária között nem lett volna mivel tartani, míg Várna megvételevel az éleségszállításnak bizonyos útja nem nyílik. Mert azt, a' nélkül, hogy az embernek Statistices Professor-nak kellene lenni, jól tudhatja, hogy Rumelia és Bulgária valóságos Puszták, a' hol a' Hadi sereg, ha mindent magával nem hord, 24 óráig sem élhet, ha a' lakosok kik külömben is kevesek mindenekkel a' mijek van futásnak crednek. Igy osztán a' tábor nem egyéb, mint egy útlazó Gyarmat (Colonia), mellynek meg szenet is magával kell hordozni, hogy a' lovakra patkót lehessen felütni, vagy a' fegyvereken és szekercken igazítást és kijobbítgatást lehessen tenni. A' Tsászár jól tudván mennyi nehézségekkel jár a' Tábornak élelemmel való tartása, semmit sem akart a' Történetre bízni, hanem törvénynyé tette magának, hogy Várnát elfoglalja és míg Silistriát meg nem veszi Aidos ellen meg nem indul. Egy szép Artilleriás-Párk September vége felé megérkezett Kiewből; némelly Országos gondok miatt elkéselt az Ostrom, és a' szokatlan hamar-sággal beállott tél miá tavaszra elhalasztott. Az egész táborozásban ez az egy történet az egyedül, melly a' Tsászár tzeljának nem felelt meg; ennek is azomban pusztá történetességek (Erdélyiszó) az okai. De végyük fel rendről rendre az eseteket, 's tekintsünk végig ezen

a' táborozáson, mellyet Orosz Ország-ra nézve annyira ártalmasnak mondanak.

„Megindul részszerént Podoliából, részszerént Moskauból részszerént Sz. Pétervárából a' Hadi Sereg, útját egyenesen a' Pruthnak és Dunának vévén három gyalog és négy lovas Oszályokban; a' Tábornak jobbszárnya Gen. Roth alatt, a' Fejedelemségeknek elfoglalására és Giurgevo, Rustsuk és Silistria váraknak szemmel tartására rendeltetett, a' Közép tábor Mihály Nagy Hertzeg alatt, Brailow ostromlására volt szánva; a' bal szárny Gen. Rudzewits alatt, melly a' más két tábornál erősebb volt, a' Dunán keresztül Isakta ellen indítatott. Minden kívánságunk szerént ment. A' Duna vizének kiöntése, melly egész Mártiusig fagyva volt és a' Német Ofszági hó késő olvadása által nem kevésbé megáradt, hátráltatta egynehány napig az általmenetelt. Hogy a' víz árka-hoz juthassunk, elébb egy mértföldnyi hosszúságú töltést kellett raknunk, melly a' Római Legiólnak is ditsőségére szolgált volna. Ezen elkésésnek azomban semmi nagy befolyása nem volt a' Táborozási dolgokra. A' Satunoffnál való ditsőséges általmenetel (a' Dunán) és Isakta megvétele után a' Tsászár, a' kinek Matsin, Hirszova, Tultsa és Kus-tendse Helyeket kellett szemmel tartania, nem mehetett a' többi 4 Brigáddával a' Trajánus völgyén keresztül. A' Hadi erőnek ezen első megosztallatása, — de a' melly egyáltalában szükséges volt a' Fejedelemségeknek védelmére, a' Hadi Operációk Bázisának kiterjesztésére és a' Brailowi várnak Duna-Hidunkra nézve alkalmatlanszomszédságától való megmenekedésre nézve — elkésleltette a' megtámadó mozdulá-

sokat Július 10-kéig. Mihelyt a' nevezett Helyek megvétevé, szabadok lettek a' különszakadt Seregek és magokat a' Fő Táborhoz tsatolták: megindultak a' miénk Hussain Basa ellen, az Előtsapatok Basaridsiktól Koslidsáig elöhatottak, és Sumla előtt megjelentek. Ez a' város hadi tekintelben való nagy fontosságáról esmeretes, e' volt a' menedékhelye a' Török Tábornak minden feljebbi Háborúkban. Hussain ide 40,000 embernél többet egybegyűjtött. Lehetséges volt-e' ötet innen el választó ütközetre kitsalni? Azthinni, hogy egy Mars Pravadytól egyenesen Hidosnak, a' Szeraszki tarrá indította volna, hogy Sumlát elhagyván Drinápolynak siessen védelmére, — olyan tévelygés, mellybe csak az a' Hadi tiszt eshetik, a' ki ezt a' bésántzolt Tábor és a' Török Charactert nem esmeri. Megindult hát a' Tábor Sumla ellen, minthogy annak úgy kellett lenni, és a' Jul. 20-iki ütközet megmutatta, hogy a' mi gyalogságunk az ellenség lovasságának lármás sokaságát felyül mülja. Sumla előtt állván a' Tábor, a' várost vagy meg kellett támadni, vagy szemmeltartani, mert bé rekeszteni lehetetlen a' Hegyeknek, mellyeknek hátán fekszik, nagy kiterjedése miatt. Mértföldnyi hosszúságú sántzolások, a' könnyebb béjárásoknál bástyákkal megrakva: egy Hegyen, mellynek tsúttsa tele van sántzokkal, amphitheatraliter fekvő meglehetős nagyságú város; ez, az a' Hely, mellyről némelleyek azt állítják, hogy első rárohanással megkellett volna venni. De rendszer Ostrom alá venni is a' várost éppen olyan lehetetlen, mint minden oldalról bérekeszteni, mert 1) a' Brailownál használt Párknak fele elromlott, s a' Kiewből jövö még messze volt; 2) a' törés-lövés az Alsó-város falain semmit

sem ér; a város tsiga formára van építve, és minden útszát Bajonéttal kellett volna megnyerni, mellyet annak felette erős Sántzolások 1800 lábnyi magasságról védelmeznek, és olyan emberek oltalmaznak, kik midőn Sántzok megé vehetik magokat, meg átalkodottságok esmeretes. A' magosság közepére reá ütni a' déli oldalon a' hol bástyák nintsenek rakva vagy meg másznia a' magosságot távolabbatska a' vártól, — egyedül ez a' két Operatio volt; mellyet tenni lehetett volna, de az igen vakmerő Próbátételből rettenetes mészárlás következett volna. Ha nem jól talál ki ütni egy ilyen megtámadás: akkor a' Tsászárnak vissza kell vonulni a' Dunához, az elébbi Hádítettek megtsorbíttatnak, és a' békeség, mellyet kell vala nyerni, mészszebbre halasztatik. A' háború tzelja ilyen vakmerőségeket nem enged meg, ezt azok is elfogják esmerni, kik velünk pérelnek.

(Folytatása következik.)

Nagy Britannia.

London. Jan. 9-kén. Miólta megbizonyosodott, hogy Marquis Anglesea az Irlandiai Vice Király hivatalából vissza hívatott, minden Újság levelek tellyesek e' váratlan változás felett való elmékedésekkel. A' Courier igyekezik egy hosszú cikkelyben megmutatni, hogy ezen változásnak a' Katholikus Kérdésre nézve semmi befolyása sinsen és annak megfajtatását sem nem hátráltatja, sem nem siettet. Ellenben a' Times és Globe attól tartanak, hogy ezen vissza hívatásnak igen háborúságos következései találnak lenni. — Irlandiában minden Megyék és városok felszóllítottak (nyomatott levelekben), hogy Gyűlést tartván, az elmenő Vice Királyhoz Köszönő-leveleket votizáljanak.

Hertzeg Wellington, az Irlandiai Status-Titolnokot Lord Gower-t levelével megszólította, hogy Hivatalának vitelét folytatná, bizonyossá tévén, hogy ámbár Lord Anglesea visszahívatott, azon Principiumokon, mellyek szerint Irlandia igazgattatott, semmi változás nem tételik. Lord Gower hasonló bartja az Emancipationnak, mint Lord Anglesea.)

Az elszökött Bankir Stephenson és társa (Lloyd nevű) mind ez ideig elő nem kerültek. Hihetően Amerikába vették újokat; a' Ranger és Nimrad nevű kis Hajók Portsmouthból a' szökevényeknek utánnok eredtek. —

Rhina.

A' Tatár Országi Zendülés (mellyről az Újságlevelekben tavaj több ízben említés tétellett) egészen elnyomattatott; a' Pártútes Feje és Vezére Khan-Rhik-Ur egy Kalitkába zárva Pekingbe vitetett; és a' Mandarinok, kik a' zendülés elnyomásában munkások voltak, gazdagon megajándékoztattak; s különösen Changling a' győzedelmes Rhinai Seregeknek Fő Vezére a' sok minden némű tisztelet-jeleket a' Tsászártól halommal vette. A' kiadott Tsászári Végzésben a' többek között ez mondatik: „A' Chinai Vezér Changling a' Pártosok fejét a' Határon elfogta. Mellyért „is így jutalmaztatik meg: Ha Changling ezt a' szörnyeteket mindjárt elfogta volna a' Kasgár városa megvétele után, akkor az ő érdeme olyan nagy lett volna mint a' Birodalomnak legnagyobb Vitézié, Tsau-wah-é „és Akvi-é; de minthogy 10 Hónapok „teltek el minekelötte a' Pártos vezér

„kézre került volna, érdeme ennélt fog-
 „va kisebb a' nevezett Vitézekénél. Meg
 „is azomban, minthogy ő számos ne-
 „hézségekkel bajoskodott és Nyomozásait
 „a' Határon kívül is üzvé, elevenen el-
 „ludta fogni ama nagy gonosztévőt, és
 „Kaliikába zárván Pekinghe küldte:
 „fényes megjutalmaztatást érdemel, an-
 „nál fogva ezennel felséges és vi-
 „téz Ilertzeggé felemeltetik, melly
 „titulus késő maradékaira is által száll.
 „Ezenkívül just és szabadságot adok né-
 „ki, hogy sipkája tetején Drága-követ
 „hordozhasson, és melljén 's nyakán ke-
 „rek Sárkány-tzimet viselhessen, fel-
 „magasztalom továbbá ötet Nagy Man-
 „darinnak (Ministernek) rangjára
 „a' Tsászár színe előtt; ennek fe-
 „lette jussa lesz néki piros bársonypré-
 „met viselni, és kettős szemű páva-tol-
 „lakat hordozni; és En levonván hü-
 „velyk újjamról egy fejér Oltalom-
 „Gyűrűt, (mellynek mint valami Ta-
 „lismánnak olyan erőt tulajdonitnak
 „Chinában, hogy a' ki azt viseli min-
 „den bajtól és gonosztól oltalmaztatik)
 „azt nékie adom és megajándékozom ötet
 „két sárga prémes és Korallokkal ki-
 „rakott zatskókkal és négy kisebb er-
 „szényekkel“.

Cantonban egy gazdag Chinai Ke-
 reskedő Manhop tavaj megbukott. Az
 ott lévő Anglus Kereskedők, esedező
 levéllel járultak a' Chinai Vice Király-
 hoz kérvén, hogy a' dologban tételne
 vizgálatot és abból, a' mi je a' Kereske-
 dő Háznak megmaradt, a' Hitelezőknek
 valamit juttatna. A' Vice Király igen fel-
 indult ezen a' kívánságon 's ezzel vála-
 szolt; „ha a' nevezett barbarusok (t. i.
 az Anglusok) még egyszer ilyen kíván-
 sággal elő állani mérészelnek, és néki
 e'féle panaszos sürgetésekkel alkalmat-
 lankodnak, abban a' szempillantásban

megfoghatja őket, bilintsbe vetteti, és
 megvereti; — egyszersmind írni fog a'
 Nemzet Királyához, hogy az is hason-
 lóan büntettesse meg őket keményen,
 hogy az efféle gyalázatos impertinen-
 tiáknak eleje vétéssék. (Ezen Tudosí-
 tások a' Canton Registerből, 's a'
 mult Esztendő Júnus Havából valók.)

Magyar és Erdély Ország.

Komáromból Jan. 7-dikén. — E'
 folyó 1829 dik Jan. 5-dikén tartatott Sz.
 K. Rév-Romárom Városának Tiszti Újí-
 tása, midőn a' Sz. Lélekek a' Katholi-
 kum nagy Templomban véghez ment se-
 gítőségül hívása után, legelőbb is a' N.
 külső Tanács tagjainak száma pótoltatott
 helyre, melyhez képest a' R. Katholikusok
 részéről 9, — a' Reformátusok' ré-
 széről 7, — az Evangelikusok' részéről 4
 új tagok választattak; a' belső Tanácsban
 pedig egy Senátori hely üres lévén, ezen
 Hivatalra Tek. Bögelői Kóssár Ferentz
 Ur, Hites Ügyvédő, és Tek. Posony 's
 Komárom Vmgyék' Tábla-Bírája, a' vok-
 sok' szembetűnő többségével elválaszta-
 tott, ki is annak utánna ismét a' vokok'
 többségével város' Kapitányává tétellett.
 Fő Bírónak pedig Tek. Amtman Jósef
 Ur e' városnak löbb esztendőktől fogva
 érdemekkel tellyes Bírāja, a' vokok'nak
 közönséges megegyezésével újonnan meg-
 erősítettett.

A' Maros-Vásárhelyi Országos
 Betegek-Háza Elöljárói Kötelességek sze-
 rént Közönségesse' tészik, hogy a' mult
 1828-ik esztendő lefolyása alatt ezen In-
 tételbe 216 betegek vétettek fel és Gyó-
 gyittattak. Ezek közül 18 an holtanak
 meg, a' többek gyógyulva bocsátat-
 tak-lú.
 Mértékletes fizetésért tartattak 20-an
 Ingyen gyógyítottak 196

Rómano-Catholikusok voltak	67
Helvetiai Vallástételt Követő Evan- gelicusok	99
Augsburgi Vallástételt Követő E- vangelicusok	3
Unitariások	6
Göröghitű disunitusok	13
Görög rendtartású Unitusok	28

Jó tselekedettyek édes önn érzése természetes jutalmak azon Jóltévőknek, kiknek segedelmek által nyertek enyhülést ezen betegek, és a' szeretetnek Istene a' síron túl-is részesekké teszi azon boldogságban, melly tulajdonok azon híveknek, kik felebarátyokhoz munkás szeretettel viseltetnek. —

Zeyk Dániel,
a' M. Vásárhelyi Nosocomia-
lis Deputatio Elölülője.

Brassó b' 1 Dec. 29-dikén. Minek-
utánna itt két hét óta még csak gyanús
beteg sem találtatott; a' Nagy Méltós. Kir.
Kormányzéknek 1226-dik szám alattide
küldetett Rendelése szerint Brassó váro-
sa a' pestises nyavalya miatt lett bezá-
rattatás alól holnap felszabadítatik. Ki-
mondhatatlan örömmel fogják ennek in-
nepét a' város lakosai tartani, érzékeny
háláadással teljes szívvel jelennek meg
Jan. 1-ső napján az első közönséges Is-
teni tiszteleten.

Dobronakról, Szala Vármegyé-
ben, Jan. 14-dik. A' veszedelmes ragado-
zó állatok pusztítására, úgy gondoljuk
más jó hazafiaknak is ösztönül szolgál-
hat, a' mi ezen Vármegyében a' f. h. 12
és 13-dikán Hertzeg Eszterházy Ó F. Mél-
tóságának Alsó Lendvai Uradalmában

történt. Itt t. i. a' Dobronaki és Kebelei
vidéken esztendőnként Urbarialis vadá-
szat szokott tartatni, melly az idén Jan.
12-dikén kezdődött. De ezen a' napon a'
nálunk felszáríg erő hó miatt a' hajtók
és vadászok kevésre mehettek. Más nap
tudokra esett a' vadászoknak, hogy a'
Zitkóti Major mellett, -hol Ó Hgének
800 darab birkája telet, 6 farkasok von-
ták el magokat, 's némelly útasokat na-
gyon megrettentettek. Erre a' puskások
közzül hárman szánokra kapván arra
felé tartottak, 's a' hajtók is a' Major fe-
lé, eleikbe szabott jó rendeléssel elkül-
dettek. A' farkasok nem várták a' haj-
tást, hanem alig hogy a' puskások kivá-
lasztott helyeiket elfoglalták, magok meg
jelentek, lihető hogy őket útasoknak
gondolták. Azonban olly jól készülettel
fogadák őket a' vadászok, hogy tsak hir-
telen kettőt közzülök elejtettek, hármat
pedig megsebesítettek. Ezeket úzóbe vé-
vén, egyik a' sebesek közzül újra lelő-
vetetett, a' másika pedig elvánszorgott;
de a' mellyet a' délután megújított haj-
táskor dögölve tsakugyan megtaláltak.
Kettejé a' lelőtt farkasoknak igen nagy
volt. Ezek a' pusztító vadak már több
esztendő óta sok kárt tettek nem tsak
az Ó Hgének de a' Szegénységnek is mar-
háikban.

A' pénz folyamat Januárius 22-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	97 1/8
Az 1820-béli sorsosok,	163 1/2
Az 1821-béli hasonlók,	123 3/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obli- gátzióji, 53 1/4 for. kettek, mind Conv- A' Bank-Aktziák kettek 1102 1/6 forinton Conv. Pénzben.	

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)